T083 TKL 1 (07) 1505 Tứ A Hàm Mộ Sao Giải Q.hạ (6)

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1505 - TÖÙ A-HAØM-MOÄ SAO GIAÛI, Quyeån Haï 1

TÖÙ A-HAØM-MOÄ SAO GIAÛI
THÖÙ SAÙU (Phaàn ba cuûa Phaùp ñoä thöù hai: AÙc)

Hoûi: Ñaõ noùi veà AÙi, theá naøo laø Voâ minh? Ñaùp: Voâ minh laø voâ trí, taø trí vaø nghi trí. Kinh noùi: Voâ trí, taø trí, nghi ngôø trí ñoù laø ba trí voâ minh. Do mieäng hieån baøy theá naøo, thì hieåu vaên töï cuõng vaäy. Nhö mieäng aùc (xaáu) töùc laø khoâng coù mieäng. Laïi Voâ trí ví nhö noùi AÙc töû (con aùc) töùc laø Phi töû (khoâng coù con), hoaëc nhö AÙc baèng (baïn aùc) töùc laø Phi baèng (khoâng phaûi baïn). Nhö vaäy, Voâ trí cuõng töùc laø Phi trí. Ñaây noùi voâ trí töùc laø khoâng bieát höõu vi, khoâng bieát voâ vi, khoâng bieát caùi "baát khaû thuyeát". Ñoù goïi laø voâ trí. Hoûi: Höõu vi coù hai: Noäi, thoï, ngoaïi thoï, quyeát ñònh thoï naøo? Ñaùp: Noäi thoï, ngoaïi thoï, vaø caû hai thoï naøy troïng höõu vi ñeàu voâ trí. Kinh goïi laø ngu si ñoái vôùi noäi thoï, ngoaïi thoï vaø caû hai thoï troïng höõu vi. Noäi thoï laø thoï, AÁm, Giôùi, Xöù, moãi moãi coù hai haønh laø mình thoï vaø ngöôøi khaùc thoï, Ngoaïi thoï laø coû caây töôøng vaùch. Ngu si taïp loaïn noäi, ngoaïi thoï ñoù laø voâ trí. Ñöùc Theá Toân cuõng noùi saùu Nhaäp xöù, voâ trí khoâng theå thaáy bieát. Tu ñoâi loä (Kinh) noùi thoï töùc nghóa noäi thoï, laø nghóa haønh kieát söû nhaân duyeân ngu tình, chaáp ngaõ sôû goïi laø noäi thoï. Hoûi: Theá naøo voâ vi vôùi Nieát-baøn laø moät nghóa, khoâng nghóa naøo khaùc, sao noùi coù ba? Ñaùp: Voâ vi laø höõu dö, voâ dö vaø caû hai (tính laø ba). Cho duø Nieát-baøn Voâ vi laø moät, nhöng döïa vaøo haønh maø noùi coù hai. Ñaây chaáp nhaän Höõu dö laø do haønh keát ñöôïc thoï laøm nghóa, thaân aáy laø höõu dö. Khi taát caû kieát dieät tröø, thaân taùc chöùng ñaõ taän tröø heát phieàn naõo thì goïi laø höõu dö. Khi thoï aám naøy ñaõ boû, khoâng coøn thoï laïi thaân nöõa, nhö ñeøn ñaõ lòm taét, goïi laø Voâ dö. Ñaây ngu si meâ hoaëc höõu dö, voâ dö vaø caû hai goïi laø voâ trí ôû voâ dö. Hoûi: Theá naøo laø khoâng bieát "baát khaû thuyeát"? Ñaùp: Caùi "baát khaû thuyeát" (khoâng theå noùi) laø söï chæ daïy veà thoï, söï chæ daïy veà phöông tieän, söï chæ daïy veà dieät.

SOÁ 1505 - TÖÙ A-HAØM-MOÄ SAO GIAÛI, Quyeån Haï 2

Nghóa laø ngu si ñoái vôùi Thoï, phöông tieän vaø dieät; goïi laø voâ trí ñoái vôùi phaùp "Baát khaû thuyeát". Chæ daïy veà thoï laø chuùng sinh hieän taïi ñaõ thoï

nhaän AÁm, giôùi, nhaäp töùc laø noäi maïng phaùp thoï, do haønh keát söû; khoâng laø noäi maïng phaùp thoï cuûa quaù khöù vò lai. Chæ daïy thoï naøy khoâng phaûi moät, khoâng phaûi ngaøn maø ñöôïc hôïp laïi thaønh maïng thaønh thaân. Neáu laø moät thì khoâng thöôøng laø khoå; neáu laø khaùc thì thöôøng laø khoå. Neáu chaáp thöôøng thì khoâng haønh phaïm haïnh; neáu chaáp khoâng thöôøng (ñoaïn) thì khoâng caàn quaû phaïm haïnh, nhaän cho ñeàu voâ nghóa. Voâ thöôøng laø nghóa chaáp khoâng, trong phöông tieän khaép caû ñeàu ñoaïn, khoâng coù phaùp khoå, phaùp laønh. Chæ daïy veà phöông tieän laø chæ daïy veà haønh phöông tieän töông öng ba thôøi: quaù khöù, vò lai, hieän taïi. Nhö noùi: Ta thôøi ñoù laø Vua Cuø Hieät (Cuø-hieät laø aâm Phaïm, coù möôøi teân; Deâ, Maét, Ñaát, Trôøi, Löûa, Noùi, Phöông, Kim-cang, AÙnh saùng, Teân baén. Coù möôøi teân nhö vaäy, maø ngöôøi ñoù khoâng bieát möôøi teân aáy laø gì). Vò lai seõ coù teân goïi laø Voâ Thaéng. Hieän taïi chính laø Coâng sö thoâng suoât1 veà chuù thuaät. Caùc thöông nhaân laø chöa thoï hoaëc ñaõ thoï. Vì Tuïc soá neân chæ daïy phöông tieän ñeå phaù chaáp Thöôøng chaáp Ñoaïn. Neáu ñuùng laø Cuø-hieät dieät maát, sao noùi “Ta laø Cuø-hieät”. Neáu Cuø-hieät khoâng dieät sao noùi” thôøi aáy Ta laø Cuø-hieät. Duøng nghóa theá tuïc, ñeå chæ daïy phöông tieän naøy. Hoûi: Theá naøo laø chæ daïy Dieät? Ñaùp: Thoï heát, khoâng thoï nöõa, chaám döùt khoâng coøn, goïi laø chæ daïy veà Dieät. (Kinh noùi: Thoï nhö ñaõ noùi ôû treân). Ñôøi soáng kia ñaõ heát, khoâng thoï, khoâng bò xaâm haïi nöõa, vieäc cuûa mình vaø ngöôøi ñaõ chaám döùt khoâng coøn soùt, ñaõ vöôït qua bôø naøy ñeán bôø kia ñoù goïi laø chæ daïy veà Dieät. Vieäc tröø chaáp Ñoaïn, Thöôøng chuyeån bieán hoaøn dieät, nhö vaäy moãi moãi ngaên chaän. Nhö duøng thoï laøm goác maø chæ daïy veà Baùt Nieát-baøn (Dieät), cuõng laø phaùp “baát khaû thuyeát”. Neáu khaùc ñaây laø khoâng baùt Nieát-baøn, hoaëc khoâng khaùc ñaây laø khoâng baùt Nieát-baøn, thì nhö vaäy thaáy sinh khoå roài khoâng noùi, khoâng noùi roài leõ ra baùt Nieát-baøn, nhö ñeøn taét, vaø moãi moãi noäi thoï hoaëc khoâng chæ daïy veà thoï. Chæ daïy phöông tieän laø döïa vaøo AÁm giôùi xöù quaù khöù laøm goác maø noùi. Nhö noùi “Ta thuôû aáy laø Vua teân Cuø-hieät”. Cöù nhö vaäy, cho ñeán ñôøi vò laïi… coøn chæ daïy Dieät laø laáy Thoï laøm chính maø noùi. Nhö noùi “Ñöùc Theá Toân baùt Nieát-baøn. Nhö chæ daïy phöông tieän laø phaù chaáp maïng naøy ñoaïn tuyeät chæ daïy veà Dieät laø phaù chaáp maïng naøy thöôøng coøn. Chæ daïy veà thoï laø phaù chaáp maïng naøy laø coù laø khoâng. Voâ trí khoâng theå hieåu nhöõng phaùp “baát khaû thuyeát” naøy. Ñaõ noùi xong Voâ trí. Hoûi: Theá naøo laø Taø trí? Ñaùp: Laø kieán chaáp veà thaân mình thoï nhaän, kieán chaáp veà noäi thoï,

SOÁ 1505 - TÖÙ A-HAØM-MOÄ SAO GIAÛI, Quyeån Haï 3

kieán chaáp veà thoï nhaän kieán giaûi moâ phoûng (baét chöôùc). Ba thöù chaáp naøy goïi laø Taø trí. Chöõ taø laø nghóa traùi nghòch, khoâng phaûi baäc Hieàn Thaùnh, cuõng ñoàng nghóa vôùi Xieåm nòch. Kieán chaáp veà thaân mình laø chaáp Nhaäp aáy laø toâi, Nhaäp laø cuûa Ngaõ, Nhaäp laø cuûa Töï taïi töông öng. Nhaäp aáy laø toâi, töùc chaáp moïi huyeãn hoùa, thaønh trì, ñoàng ruoäng, ngöïa tieáng vang, hình boùng trong göông, nhöõng choå töông tôï,… chaáp coù nhöõng thöù aáy

laø Nhaäp cuûa toâi. Chaáp Nhaäp laø cuûa Ngaõ, töùc chaáp nhöõng vaät duïng möôïn trang söùc, caây, quaû, töông tôï ngöôøi thaân, naêm aám… chaáp coù nhöõng thöù aáy laø cuûa Ngaõ (Ngaõ sôû). Chaáp Nhaäp laø cuûa Töï taïi töông öng laø chaáp moïi phaùp hoaïi, caây chuoái, hình veõ, boït treân nöôùc, vaät duïng khoâng thaønh thuïc, caûnh giôùi töông tôï xöông coát traéng; ta giaøu coù, nhö saéc ôû hö khoâng… Moïi thöù ñeàu do Töï taïi sai khieán laøm chuû. Ñaây cuõng laø kieán chaáp veà Ngaõ veà thaân veà Ngaõ laø than mình maø chaáp baùm vaøo. Hoûi: Theá naøo laø kieán chaáp veà Noäi thoï? Ñaùp: Laø tö duy chaáp Noäi thoï laø ñoaïn laø thöôøng laø caû ñoaïn caû thöôøng (caâu). (Kinh noùi: Tö duy veø ñoaïn, tö duy veà thöôøng, vaø tö duy caû hai ñoaïn, thöôøng). Noäi thoï goïi laø thoï voâ phöông tieän laø chaáp khoâng coù phöông tieän nghóa (khoâng hôïp lyù). Kieán chaáp beân ngoaøi thaáy ñoaïn thì chaáp theá gian laø voâ thöôøng. Kieán chaáp beân ngoaøi laø coù thì chaáp theá gian khoâng laø voâ thöôøng. Kieán chaáp maïng naøy laø beân ngoaøi khoâng phaûi coù, khoâng phaûi khoâng coù, hoaëc beân ngoaøi chaáp maïng naøy, thaân naøy laø khoâng coù, chaúng phaûi coù, chaúng phaûi khoâng coù. Tö duy chaáp caû hai laø chaáp thöôøng beân ngoaøi laø coù, chaáp ñoaïn beân ngoaøi laø khoâng coù, chaáp beân ngoaøi laø chaúng khoâng chaúng coù. Nhöõng kieán chaáp naøy goïi laø kieán chaáp Noäi thoï (Bieân kieán). Hoûi: Theá naøo laø kieán chaáp thoï nhaän moâ phoûng? Ñaùp: Laø kieán chaáp veø Giôùi moâ phoûng, kieán giaûi moâ phoûng vaø choå nöông töïa cuûa Giôùi Keán. (Kinh noùi: Kieán chaáp tieáp nhaän moâ phoûng laø ba söï. Do hai thöù Giôùi, Kieán sin ra Y (nöông töïa). Giôùi trong phaùp ñoä ñaàu ñoù laø giôùi tònh; coøn ñaây noùi giôùi ñoù laø hai kieán chaáp thoï giôùi moâ phoûng, vaø thoï kieán giôùi moâ phoûng. Cho raèng giôùi, kieán naøy laø chaân thaät, ngoaøi ra ñeàu laø ngu si. Ñoù goïi laø chaáp tröôùc vaøo cho laø chaân thaät, troùi buoäc thaân cuõng noùi laø chaân thaät. Y laø choå nöông töïa cuûa giôùi vaø kieán, ñaïi khaùi laø chaáp thaân naêm aám, hoaëc giôùi, hoaëc kieán, hoaëc haønh aám ñeàu tònh. Ñaây goïi laø thoï giôùi moâ phoûng bieát aám naøy laø toát ñeïp, ngoaøi ra ñeàu khoâng toát ñeïp. Töông tôï, döïa vaøo Kieán giaûi moâ phoûng cuõng vaäy. Hoûi: Theá naøo laø Nghi trí? Ñaùp: Laø nghi ngôø veà thöù quyù baùu veà Ñeá vaø Chaùnh thoï. (Kinh noùi:

SOÁ 1505 - TÖÙ A-HAØM-MOÄ SAO GIAÛI, Quyeån Haï 4

Nghi ngôø phaùp quyù baùu, nghi ngôø phaùp Ñeá vaø nghi ngôø phaùp Chaùnh thoï (ñònh). Khoâng theå duy trì, meâ hoaëc do döï laø nghi ngôø. Hoûi: Theá naøo laø phaùp quyù baùu? Ñaùp: Laø Phaät, Phaùp vaø Chuùng (Taêng). Kinh noùi: Phaät, Phaùp, Taêng chuùng laø chaâu baùu. Nhö tröôùc ñaõ noùi, Phaät, laø baäc Nhaát thieát trí, ñaày ñuû heát thaûy coâng ñöùc, boû heát thaûy aùc, giaûi thoaùt. Hoûi: Do ñaâu goïi laø quyù baùu? Ñaùp: Ba coâng ñöùc treân laø Phaät baûo. Vì loøng thöông chuùng sinh, ngaøi noùi phaùp khoâng doái, khoâng ñaët ñieàu kieän naøo ñeå laøm thieän tri thöùc. Phaät ra ñôøi laø khoù gaëp, phaùp Ngaøi noùi laø khoâng theå nghó baøn, khoâng theå so saùnh. Ñaày ñuû coâng ñöùc nhö vaäy, môùi thaønh Phaät. Phaùp quyù baùu ngaøi giaûng noùi laø phöông tieän, laø phöông tieän trao truyeàn quaû Nieát-baøn. Do vaäy, neân heát thaûy phaùp cuûa Theá Toân laø toái thöôïng.

Noù laø con ñöôøng toát nhaát ñeå chaám döùt moïi phaùp höõu vi, voâ vi aáy. Kinh noùi: Noù thaät quyù baùu, vì khoâng phaûi ñöôïc laøm ra. Noù laøm taét heát thaûy khoå, ñöa ñeán choã cuoái cuøng cuûa maùt meû. Noù khoù thöïc hieän, khoù hö hoaïi, khoâng theå noùi heát. Ñaày ñuû nhöõng coâng ñöùc nhö theá, môùi thaønh laø Phaùp quyù baùu. Veà nghóa cuûa Taêng, ñaõ noùi roài. Cho ñeán Thanh vaên, heát thaûy Taêng ñeàu laø quyù baùu, cuùng thí hoï thì ñöôïc phöôùc baùo roäng lôùn, vì hoï öùng duïng lôøi Theá Toân daïy, maø Theá Toân laø voâ thöôïng phöôùc ñieàn. Hoï ñöôïc Ñöùc Theá Toân khen ngôïi, khoâng ai coù theå phaù hoaïi, khoâng tranh giaønh traùi nghòch. Bôûi coù coâng ñöùc nhö vaäy, môùi thaønh Taêng quyù baùu. Nghi ngôø nhöõng thöù quyù baùu aáy goïi laø Nghi trí. Hoûi : Theá naøo laø nghi ngôø veà Ñeá (söï thaät)? Ñaùp: Laø nghi ngôø veà Tuïc soá ñeá, Töôùng ñeá vaø Ñeä nhaát nghóa ñeá (Kinh noùi: Nghi ngôø trong tuïc soá ñeá, Töôùng ñeá vaø Ñeä nhaát nghóa ñeá, goïi laø Nghi trí) (trong ñaây noùi nghi töùc khoâng coù giaûi thoaùt, khoâng coù chaùnh thoï). Nghi ngôø veà Chaanh1 thoï laø nghi ngôø veà boán giaûi thoaùt, hai quaùn xöù (quaùn ñaát, nöôùc; boán quaùn ñònh coûi Saéc, boán quaùn ñònh coõi oâ saéc) hai tröïc, voâ laäu, naêm töôûng tröôùc (chaáp giöõ naêm loaïi tröôùc cuûa möôøi ñònh höõu laäu), giaûi thoaùt thöù hai, giaûi thoaùt thöù taùm. Bieát caûnh giôùi naøy laø Chaùnh thoï, maø cho raèng trì ñaây khoâng coù coâng ñöùc. Nghi ngôø aáy laø khoå khoå (khoå choàng chaát khoå maø khoâng bieát), nhö vaäy, ñoái vôùi Taäp, Taän, Ñaïo ñeá ñeàu nghi ngôø ñieân ñaûo, phoái vôùi coõi Duïc, coõi Saéc, coõi Voâ saéc thaønh möôøi hai haønh ñieân ñaûo. Gioáng nhö Nghi trí, trong nghóa AÙi noùi Taø kieán cuõng theá. Töùc Taø

SOÁ 1505 - TÖÙ A-HAØM MOÄ SAO GIAÛI, Quyeån Thöôïng 5

kieán coù nghóa voâ trí, taø trí nhöng noùi theo khoå haønh (aùc haønh) rieâng bieät; coøn kieán chaáp veà kieán giaûi moâ phoûng, veà thaân mình veà noäi thoï laø Kieán khoå ñoaïn. Laïi aùc cuõng thuoäc Tö duy ñoaïn, nhö theá maø phaân bieät trong ba coõi thaønh chín möôi taùm kieát söû. (Ñaõ noùi xong phaàn thöù ba trong Phaùp ñoä thöù hai: AÙc).

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.